

A Pécsi Ítéltábla Pécsen, a 2014. évi szeptember hó 16. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság a hivatali visszaélés büntette miatt **vádlott** ellen indult büntetőügyben a Kaposvári Törvényszék B.471/2013/13. számú ítéletét akként változtatja meg, hogy a vádlott cselekményét a Btk.305.§ a) pontjába ütköző hivatali visszaélés büntettének minősíti.

A vádlott a szabadságvesztés-büntetés végrehajtása esetén legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

A Kaposvári Törvényszék vádlottat hivatali visszaélés büntette miatt 1 év szabadságvesztésre ítélte, amelynek végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette. Megállapította, hogy a szabadságvesztést - végrehajtásának elrendelése esetén - börtönben kell végrehajtani.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a vádlott terhére a büntetés súlyosítása, a vádlott és védője felmentés érdekében jelentett be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában az ügyési fellebbezést fenntartotta, a cselekmény minősítésének megváltoztatását, a cselekmény elbírálásakor hatályos büntető jogszabály alkalmazását indítványozta. Ezzel együtt a kiszabott büntetés súlyosítására, a szabadságvesztés-büntetés végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó rendelkezés mellőzésére, végül közügyektől eltiltás alkalmazására tett indítványt.

A védő a másodfokú eljárásban jogorvoslati kérelmét elsődlegesen felmentés, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése végett tartotta fenn.

A másodfokú bíróság az ügyészi, illetőleg a védelmi fellebbezéseket nem, mindössze a Btk. időbeli hatálya vonatkozásában tett ügyészi indítványt találta megalapozottnak.

Az ítéletábra a jogorvoslattal megtámadott határozatot a Be.348.§ (1) bekezdése alapján a megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

A felülbírálat keretében az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az iratok tartalma alapján - figyelemmel a Be.352.§ (1) bekezdésének a) pontjára - mindössze az alábbiak szerint helyesbítette:

A vádlott 2012. november 4. napján az esti órákban nem csupán jogszerűen lépett be a Robotzsaru rendszerbe, hanem onnan legálisan töltötte le a kollégái által korábban készített rendőri jelentést, amelynek megtekintése és kinyomtatása sem volt jogszerűtlen.

A fenti helyesbítéssel az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás mentessé vált a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, így az a Be.352.§ (2) bekezdése alapján irányadó volt a fellebbezési eljárásban is.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok betartásával folytatta le, az ügy teljes és helyes megítéléséhez szükséges részleteket feltárta, ténymegállapításait kellően megindokolta.

A tényállás a vádlott tagadásával szemben alapvetően objektív bizonyítékon, a titkosszolgálati eszközzel rögzített telefonbeszélgetés tartalmán alapult. E titkos információgyűjtéssel kapcsolatban a védő eljárási szabálysértésre hivatkozva indítványozta az így beszerzett bizonyíték kirekesztését. A másodfokú bíróság a védő indítványára figyelemmel megvizsgálta az említett bizonyíték beszerzésének törvényességét, mellyel összefüggésben az alábbiak hangsúlyozása szükséges.

Különbséget kell tenni a Be.-ben szabályozott bírói engedélyhez kötött titkos adatszerzés (TASZ Be.200.§-206.§), valamint a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIX. törvény 63.§-ában szabályozott titkos információgyűjtés között. A bírói engedélyhez kötött titkos adatszerzésre az eljárási törvényben rögzített szabályok szerint a nyomozás elrendelését követően van lehetőség mégpedig bizonyítási eszközök leplezett módon történő beszerzése érdekében. Titkos információgyűjtés esetén a hatóság a rendőrségi törvényben szabályozott esetben és módon szerzi be titkosszolgálati módszerekkel a szükséges információkat, a nyomozás elrendelése előtt.

A szóban forgó ügyben a vizsgálat tárgya titkos információgyűjtés keretében beszerezett - 2012. évi november hó 14. napján 20 óra 48 perckor **tanú1**, valamint **tanú2** között lezajlott - telefonbeszélgetés bizonyítékként való felhasználhatósága

volt. A titkos információgyűjtés fenti formájára figyelemmel az ügyben szükségtelen volt a védő által hiányolt ügyészi indítvány csatolása.

A bizonyíték beszerzésére a Nemzeti Védelmi Szolgálat Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálatának Igazgatósága kapott engedélyt. Az információgyűjtés eredményének felhasználását a Be.206/A.§-a határozza meg; az (1) bekezdés a) pontja értelmében a titkos információgyűjtés eredménye a büntetőeljárásban bizonyítékként akkor használható fel, ha a titkos adatszerzés engedélyezésének e törvényben meghatározott feltételei a Be.201.§ szerint fennállnak. A Be.201.§ (1) bekezdésének c) pontja tartalmazza az ügy tárgyával azonos bűncselekményt, a hivatali visszaélés büntettét. Ennek a bűncselekménynek azonban a lehallgatott beszélgetést érintően nem volt jelentősége, hiszen az ügy szempontjából releváns információ **tanú1** telefonjának lehallgatása során keletkezett. **tanú1** esetében az információgyűjtést a Btk.253.§ (1) és (2) bekezdésében, valamint a Btk.250.§ (1) bekezdésébe ütköző vesztegetés büntette miatt rendelték el. E bűncselekmény egytől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Az említett büntetési tétel folytán tehát teljesült a Be.201.§ (1) bekezdésének a) pontjában írt feltétel, mely szerint öt évig terjedő vagy ennél súlyosabb szabadságvesztéssel büntetendő cselekmény esetén van helye titkos adatszerzésnek. A bírói engedéllyel végzett titkos információgyűjtés eredményét a Be.206/A.§ (2) bekezdés a) pontjában írtak szerint az engedélyben nem megjelölt személyre, illetve nem megjelölt bűncselekményre vonatkozóan használták fel. A felhasználást a Kaposvári Járásbíróság nyomozási bírása B.29/13-2/2013.T. szám alatt (nyomozati iratok 17. oldal) a Be.206/A.§ alapján engedélyezte.

A védő kifogásolta, hogy a titkos információgyűjtést követően nem történt meg haladéktalanul a feljelentés megtétele.

A Be.206/A.§ (1) bekezdésének b) pontja nem a feljelentés haladéktalan, hanem annak nyomban való megtételét írja elő. Az információgyűjtés határideje 2012. december 3-án járt le, a feljelentést a Nemzeti Védelmi Szolgálat 11 nappal később, 2012. december 14-én tette meg. A másodfokú bíróság álláspontja szerint mindez nem jelenti azt, hogy az RSZVSZ késlekedett, eljárási szabályt sértett a feljelentés megtétele során. A beszerzett adatok feldolgozásához, értékeléséhez, összegzéséhez, a releváns információk kiválogatásához időre volt szükség, ezért a titkos információgyűjtésre rendelkezésre álló időt követően 11 nappal később megtett feljelentés benyújtásával a nyombaniség követelménye teljesült.

Összefoglalóan megállapítható volt tehát, hogy a titkos információgyűjtés során feltárt bizonyíték törvényességéhez kétség nem fért, az elsőfokú bíróság nem sértett eljárási szabályt, amikor ezt a bizonyítékot felhasználta és értékelte.

Az ítéletábra egyetértett az elsőfokú bíróságnak azzal az álláspontjával, hogy a lehallgatott telefonbeszélgetésben szerepelnek olyan egyedileg beazonosítható kifejezések, amelyek elhangzottak a szórakozóhelyen a rendőri intézkedés során, és rögzítésre kerültek a rendőri jelentésben is. Utalás történt arra is a

beszélgetésben, hogy a becenevénként nevezett személy, aki nem más mint a vádlott, elhozta **tanú1**nek azt a dokumentumot, amiben az azonosításra alkalmas kijelentés szerepelt. **tanú1** a diskurzus során betűkre hivatkozott, amit látott is. A megfogalmazásból az irat írásos formájára lehetett egyértelmű következtetést levonni. E körülménynek azért volt jelentősége, mert a dokumentum kinyomtatását a vádlott vitatta, amit viszont a lehallgatás anyaga cáfol. Szükséges azonban azt megjegyezni, hogy a nyomtatás tényének a cselekmény megvalósulása szempontjából nem volt jelentősége.

A másodfokú bíróság a védő által megjelölt, az első fokú ítélet megalapozottságát vitató felvetésekkel nem értett egyet. Észlelte ugyanakkor, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének történeti tényállása a 3. oldal 1. bekezdésében ellentétben állt az ítélet indokolásában az 5. oldal 4. bekezdésében rögzítettekkel. A tényállás szerint ugyanis a vádlott célhoz kötöttség nélkül, hivatali helyzetével visszaélve kérdezte le a kollégái által készített jelentést. Az indokolás azt rögzíti, hogy ai Rendőrsőn kialakult gyakorlat szerint a szolgálat felvételét követően vagy azt megelőzően a Robotzsaru rendszerbe történő belépéskor az előző napokban történt rendőri intézkedésekről készült jelentéseket megtekintették. Az elsőfokú bíróság e gyakorlat miatt ítélte a vádlott magatartását a rendőri jelentés lekérdezése vonatkozásában jogszerűnek. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a jogszerűség megállapítása magában hordozza a célhoz kötöttséget is, e miatt, valamint a tényállás és az indokolás között fennálló ellentmondás végett volt szükség a tényállás helyesbítésére.

A védő iratellenesnek ítélte meg a vádlott és **tanú1** között a vádbeli időszakban megállapított telefonos kapcsolat felvételének rögzítését. A nyomozati iratok 95. oldalán található, a híváslista alapján készített hivatalos feljegyzés szerint a vádlott és **tanú1** között 4 alkalommal történt telefonos kapcsolatfelvétel. Két alkalommal a vádbeli cselekmény elkövetését (2012. november 14. napja) megelőzően: 2012. október 20-án és 25-én, és további két alkalommal a cselekmény elkövetését követően: 2012. november 21-én. Utóbbi két ízben **tanú1** indított sikertelen hívásokat a vádlott telefonszámára. Nem téves és iratellenes tehát az elsőfokú bíróságnak a vádlott és **tanú1** közötti telefonon történt kapcsolatfelvételre vonatkozó megállapítása. E kapcsolattartás adatai alapján azt valóban nem lehetett tényként kimondani, hogy a vádlott a cselekmény elkövetését követően telefonon tájékoztatta volna a rendőri jelentés tartalmáról **tanú1**t.

A telefonlehallgatás során rögzített beszélgetés - a rendőri jelentések szerint - **tanú1** és **tanú2** között zajlott le. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint e személyek hangja felismerhető volt. A lehallgatott személyek azonosítása megtörtént, a lehallgatott mobiltelefonok kapcsolási számai azonosak voltak azokkal a telefonszámokkal, melyeket **tanú1**, illetve **tanú2** saját készülékeként megjelölt. Így kétség sem merülhet fel a lehallgatott beszélgetés résztvevőinek kiléte tekintetében, de a beszélgetés tartalma is megerősíti azonosságukat.

Vitathatatlan tény ugyanakkor, hogy **tanú1** a lehallgatott telefonbeszélgetés időpontjában még nem volt kihallgatva a garázdaság miatt indult büntetőügyben, tehát a vádlottól kapott információ ismeretében tehette meg később tanúvallomását, ami konkrét előnyt jelentett számára. Mindez a vádlott által elkövetett cselekmény büntetőjogi értékelését nem befolyásolja.

Helytelen az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában az a megállapítás (8. oldal 3. bekezdés), hogy a vádlott tizennyolc esetben töltötte le, illetve tekintette meg az intézkedésben szereplő személyek nevét és személyi adatait is. E megállapítást a másodfokú bíróság mellőzte, hiszen a vádlott egyetlen esetben lépett be a Robotzsaru rendszerbe és töltötte le az ügyben keletkezett adatokat, amely tizennyolc személyhez, azok személyi adataihoz volt kapcsolható. Ugyancsak mellőzte a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet indokolásának azt a részét, mely szerint nem zárható ki, hogy a vádlott a páncélszekrényből kivéve készített volna fénymásolatot a rendőri jelentésről, ennek rögzítésére ugyanis semmiféle meggyőző adat nem állt a bíróság rendelkezésére.

Ezek a védő által is kifogásolt és helyesbített részletek nem az elsőfokú bíróság ítéletének tényállásában, hanem az indokolásában szerepeltek, ezért nem igényelték a tényállás kiegészítését, helyesbítését. A védőnek tehát az iratellenességre, illetve helytelen ténybeli következtetésre, ekként a tényállás megalapozatlanságára utaló érvelése alaptalan volt. Ugyancsak alap nélküliek voltak a védő eljárásjogi észrevételei. Következésképp az említett okok miatt nem volt szükség az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére.

Az irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségére.

A felmentést célzó jogorvoslati kérelem tehát alaptalan volt.

Tévesen alkalmazta az elsőfokú bíróság a Btk.2.§-át, amikor a vádlott cselekményét az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény rendelkezései alapján minősítette. A tévedés arra az álláspontra volt visszavezethető, hogy kizárólag végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása esetén kell rendelkezni a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról. A Btk.38.§ (1) bekezdése, valamint a 4/2013. évi BK vélemény nem tesz különbséget végrehajtandó és végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés között, hanem akként rendelkezik, hogy határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a bíróság ítéletében megállapítja a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját. Ebből következően a végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabása esetén is rendelkezni kell a feltételes szabadságról.

Helytelen az elsőfokú bíróságnak az az állásfoglalása, hogy a Btk. szerint a szabadságvesztés általános minimum tartamnak a megemelkedése miatt is az

1978. évi IV. törvény alkalmazása indokolt. A Btk. időbeli hatályának szempontjából nem az általános törvényi minimumot, hanem a ténylegesen kiszabott egy év szabadságvesztést kell figyelembe venni, emiatt téves az az álláspont, hogy az általános törvényi minimum emelése miatt a cselekmény elbírálásakor hatályos Btk. hátrányosabb lenne a vádlott számára.

A Btk.2.§ (2) bekezdése alapján a feltételes szabadságra bocsátást érintő kedvezőbb rendelkezések miatt a vádlott javára enyhébb elbírálást a 2013. évi július hó 1. napjától hatályos Büntető Törvénykönyv biztosít, ezért az elbíráláskori törvény előnyösebb számára, így magatartását is az alapján kellett elbírálni. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság a vádlott cselekményét a Btk.305.§ a) pontjába ütköző hivatali visszaélés büntettének minősítette. A másodfokú bíróság nem változtatott azon az elsőfokú minősítésen, hogy a vádlott kötelességszegéssel valósította meg a cselekményt; a tudomására jutott szolgálati titoknak minősülő adatokat ugyanis titoktartási kötelezettségét megsértve illetéktelen személy részére továbbította.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket csak részben állapította meg helyesen.

Mellőzte a másodfokú bíróság az enyhítő körülmények közül a cselekmény csekély tárgyi súlyát. A vádlott tudomást szerzett egy büntetőügyről, amelyben személyes érintettsége is felmerült. Tisztában volt **tanú1** büntetett előéletével is, ennek ellenére a birtokába került rendőri jelentésben szereplő információkat átadta egy olyan személynek, akiről tudta, hogy az ügyben érintett lehet. Tette mindezt egy folyamatban levő büntetőeljárás során. Az ügyben érintett **tanú1** számára szolgáltatott olyan információt, amely őt konkrétan segítette a vallomása megtételében. A vádlotti magatartás tehát a nyomozás érdekét, eredményes befejezését veszélyeztette, a cselekmény ezért nem tekinthető kisebb tárgyi súlyúnak.

Nem lehetett enyhítő körülményként értékelni a vádlott beismerő vallomását, hiszen ilyen előadást a vádlott nem terjesztett elő. Mellőzte a másodfokú bíróság a súlyosító körülmények közül a közbizalom veszélyeztetését, mivel ez a tényező a cselekmény minősítése során már értékelést nyert.

Az egyebekben helyesen feltárt bűnösségi körülmények alapján az elsőfokú bíróság a cselekmény tárgyi súlyával és a feltárt bűnösségi körülményekkel arányban álló büntetést szabott ki a vádlottal szemben. Egyetértett a másodfokú bíróság azzal az elsőfokú állásponttal is, hogy a Btk.79.§-ában írt büntetési célok a szabadságvesztés végrehajtása nélkül is elérhetők. Emiatt sem a szabadságvesztés tartamának súlyosítására, sem a végrehajtás felfüggesztésének mellőzésére a másodfokú bíróság nem látott indokot. Nem volt ugyanis figyelmen kívül hagyható tényező, hogy a vádlott egy kisebb tárgyi súlyú bűncselekmény,

garázdaság miatt indult büntetőeljárásban szolgáltatott adatot arra illetéktelen személynek.

A másodfokú bíróság a Btk.38.§ (2) bekezdésének a) pontja alapján megállapította, hogy a vádlott a szabadságvesztés végrehajtása esetén legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A másodfokú bíróság nem látott lehetőséget a védő által indítványozott előzetes mentesítés alkalmazására. A Btk.102.§ (1) bekezdése szerint a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén a bíróság előzetes mentesítésben részesítheti az elítéltet, ha arra érdemes. A másodfokú bíróság az érdemesség elbírálásánál figyelemmel volt arra a lényeges szempontra, hogy a vádlott folyamatban levő büntetőeljárás során szolgáltatott adatot arra illetéktelen személynek, amellyel a büntetőeljárásban érintett személynek tényleges előnyt biztosított a tanúvallomása megtétele során. A hivatali bűncselekményt megvalósító rendőr terhelt esetében az érdemesség szóba sem kerülhet. Ezért a fellebbviteli bíróság a védelem indítványát e részében sem látta megalapozottnak.

Megalapozott volt az a védelmi érvelés, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta a bizonyítási indítvány elutasításának indokolását. A másodfokú bíróság álláspontja szerint ugyanakkor szükségtelen lett volna a nyomtatóra vonatkozó további vizsgálat elrendelése, hiszen a dokumentum kinyomtatásának a cselekmény megvalósulása, minősítése, de a büntetés kiszabása szempontjából sem volt jelentősége, ilyen irányú bizonyítástól eredmény sem volt várható.

A kifejtettekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének a minősítést, valamint a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi lehetőségét érintő részét a Be.372.§ (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

P é c s, 2014. szeptember 16.

Dr.Tóth Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr.Halász Etelka s.k. előadó bíró, Dr.Túri Tamás s.k. bíró

A Kaposvári Törvényszék B.471/2013/13. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.III.53/2014/4. számú ítélete folytán a 2014. évi szeptember hó 16. napján jogerőre emelkedett és a felfüggesztett szabadságvesztés kivételével végrehajthatóvá vált.

.Tóth Sándor s.k.
a tanács elnöke

